

**Brev om tildeling 2008  
til Foreldreutvalget for grunnskolen**

**28.01.08**

# ***INNHold***

1	Innledning.....	3
2	Ansvar og hovedoppgaver.....	3
3	Samarbeid med andre aktører.....	3
4	Kommunikasjon mellom FUG og departementet .....	4
4.1	Møter mellom FUG og departementet.....	4
4.2	Rapportering .....	4
4.2.1	Årsrapport .....	4
4.2.2	Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik .....	4
4.3	Budsjettforslag for 2009 .....	5
5	Mål og resultatkrav.....	5
5.1	Mål for 2008 .....	5
5.2	Resultatkrav for 2008 .....	5
6	Tildeling og fullmakter.....	6
6.1	Kap. 221 Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3221).....	6
6.2	Kap. 3221 Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 221).....	7
6.3	Økonomiske og administrative fullmakter .....	7
7	Omtale av økonomiforvaltningen.....	8
7.1	Generelt .....	8
7.2	Disponering av tildelt budsjett.....	9
7.3	Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til det neste.....	10
7.4	Overføring av budsjettmidler mellom statsinstitusjoner .....	10
7.5	Korrespondanse med Riksrevisjonen .....	10
8	Internforvaltning.....	10
8.1	Personaladministrasjon og inkluderingstiltak.....	10
8.2	Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.....	11
8.3	Likestilling – aktivitets- og redegjørelsesplikten.....	11
8.4	Miljøledelse i statlige virksomheter .....	12
8.5	Offentlige anskaffelser .....	12
8.6	Samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid.....	12
8.7	Risikovurdering .....	13
8.8	Tilrettelegging for lærlinger .....	13
8.9	Føringer på IKT-området.....	13
9	Oversikt over rapporterings- og søknadsfrister.....	15

## **1 Innledning**

Vi viser til St. prp. nr. 1 (2007-2008) for Kunnskapsdepartementet og Budsjett-innst. S. nr.12 (2007-2008).

De tildelte midlene stilles med dette til disposisjon for Foreldreutvalget for grunnskolen med de forutsetningene som er gitt i dette brevet.

## **2 Ansvar og hovedoppgaver**

Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG) er et selvstendig rådgivende organ for Kunnskapsdepartementet i saker om samarbeid mellom skole og hjem. FUG skal arbeide for godt samarbeid mellom skole og hjem, og skal ivareta foreldrenes interesser i skolesammenheng, jf. forskrift til opplæringsloven § 20-1. FUG skal videre arbeide for å styrke foreldreengasjementet og foreldreinnflytelsen i grunnskolen gjennom informasjon, skoling og veiledning overfor foreldre. Utvalget har et spesielt ansvar for å stimulere dialogen mellom hjem og skole. Det er en viktig oppgave for utvalget å bidra til å få alle foreldre med i dette arbeidet.

FUGs mandat er foreslått utvidet til å gjelde også det første året i videregående opplæring, jf. St.meld. nr. 16 (2006-2007) ... *og ingen sto igjen* og Innst.S. nr. 164 (2006-2007). Forslag til lovendring har vært på høring høsten 2007, og departementet har mottatt FUGs høringsuttalelse. Våren 2008 vil et samlet lovendringsforslag bli oversendt Stortinget for endelig behandling. Da vil det også bli avklart når den foreslåtte mandatutvidelsen for FUG vil tre i kraft. Departementet vil komme tilbake til saken.

## **3 Samarbeid med andre aktører**

FUGs rådgivende funksjon overfor Kunnskapsdepartementet omfatter også Utdanningsdirektoratet. FUG skal fortsette samarbeidet med Utdanningsdirektoratet, herunder fylkesmennene, i saker der foreldreperspektivet er til stede. I saker som gjelder informasjon og veiledning til foreldre, skal FUG samordne sine aktiviteter med direktoratet og fylkesmennene. FUG skal videreføre samarbeidet med samiske foreldre og deres organisasjoner. FUG skal samarbeide med og støtte minoritetsspråklige ressursnettverk (MiR).

## **4 Kommunikasjon mellom FUG og departementet**

### **4.1 Møter mellom FUG og departementet**

Departementet tar sikte på to årlige etatsstyringsmøter med FUG og foreslår følgende datoer:

<b>Dato</b>	<b>Hovedtema</b>
23. april 2008	Årsrapport for 2007 og disponeringsplan for 2008
12. november 2008	Budsjettforslag og tildeling for 2009

I tillegg vil departementet ha kontaktmøter med FUG gjennom året, samt gjennomføre årlig medarbeidersamtale med FUGs sekretariatsleder. Datoer for dette avtales særskilt.

### **4.2 Rapportering**

#### **4.2.1 Årsrapport**

I årsrapporten for 2008 skal FUG redegjøre for aktiviteten i 2008 og gi en vurdering av de resultatene som er oppnådd i forhold til resultatmålene gitt i tildelingsbrevet for 2008. Årsrapporten må inneholde rapportering om virksomheten og relevante statistiske opplysninger, jf. også 8.1. Det må redegjøres for hva de tildelte midlene er brukt til og hvilke resultater som er oppnådd, og det må gis en vurdering av innsats og oppnådde resultater i forhold til de målene som var satt for budsjettåret. FUG skal også redegjøre for hvordan informasjonsrollen er gjennomført. Frist for innsendelse av årsrapport og regnskap for 2008 er 28. februar 2009. Elektronisk kopi sendes samtidig til Riksrevisjonen.

#### **4.2.2 Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik**

Som virkemiddel i egen økonomistyring må FUG rutinemessig utarbeide økonomirapporter. For hver måned i 2008 skal FUG rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv R-8/2007 fra Finansdepartementet og evt. tillegg fra Senter for statlig økonomistyring (SSØ). Elektronisk kopi av månedsrapporten sendes Kunnskapsdepartementet. Fristen for månedsrapporten er den 15. i måneden etter.

FUG skal levere økonomirapporter (tertialrapporter) til Kunnskapsdepartementet

- per 31. august (frist 20. september) og
- per 31. desember (frist 1. februar 2009).

Arbeidsgiveravgiften skal også medregnes i økonomirapportene til departementet. Økonomirapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjettammen og disponeringsplanen. Det skal også utarbeides rapporter,

regnskapsdata og skriftlige kommentarer for eventuelle prosjekter som FUG har mottatt øremerkede midler til eller egne tildelingsbrev på. Virksomheten skal spesielt legge vekt på å kommentere eventuelle avvik og faseforskyvninger. Dersom løpende økonomistyring tilsier avvik fra godkjent disponeringsplan, skal det uten ugrunnet opphold rapporteres om dette, uavhengig av tidspunkt.

### **4.3 Budsjettforslag for 2009**

Departementet har mottatt FUGs innspill av 30. november 2007, der det foreslås en økning i driftsbevilgningen fra 7,192 mill. kroner i 2007 til 9,392 mill. i 2009.

Frist for å sende departementet endelig begrunnet og spesifisert forslag til budsjett for 2009 er satt til 15. mars 2008.

## **5 Mål og resultatkrav**

FUG skal i 2008 arbeide videre etter retningslinjene gitt i opplæringsloven og forskrift til denne, i St. meld. nr. 14 (1997-98) *Om foreldremedverknad i grunnskolen*, jf. Innst. S. nr. 117 (1997-98), i FUGs plandokumenter og i departementets prioriteringer for perioden, jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2007-2008). Vi viser også til Kunnskapsløftet og St.meld. nr. 16 (2006-2007) *...og ingen sto igjen*.

### **5.1 Mål for 2008**

Samarbeidet mellom hjem og skole skal komme elevene til gode, slik at de får et best mulig utbytte av opplæringen. Et godt samarbeid kan medvirke til å jevne ut sosiale forskjeller mellom elever.

FUG skal

- ha en rådgivende funksjon for Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet i saker som gjelder samarbeid mellom hjem og skole
- arbeide for et godt samarbeid mellom hjem og skole ved å gi informasjon og veiledning til foreldre, særlig tillitsvalgte foreldre
- arbeide for å få alle foreldre med i hjem – skole-samarbeidet
- arbeide for å fremme elevenes læring og skolemotivasjon

### **5.2 Resultatkrav for 2008**

FUG skal i 2008

- i sin rolle som rådgivende organ for Kunnskapsdepartementet, herunder Utdanningsdirektoratet, bidra aktivt med synspunkter på aktuelle saker
- forberede den foreslåtte mandatutvidelsen i samarbeid med departementet
- gjennom målrettede tiltak bidra til økt kompetanse i foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU), dette for å styrke foreldrenes medvirkning i skolen og foreldrerollen i barnas læring

- fortsette å informere skoleverket og lærerutdanningene om den rollen foreldre har for elevenes opplæring, dette for å øke kompetansen i hjem – skole-samarbeid for de som jobber i skolen
- fortsette å arbeide for at alle foreldre engasjerer seg i opplæringen, uavhengig av sosial bakgrunn, bl.a. ved å spre kunnskap om sammenhengen mellom foreldrestøtte og elevenes motivasjon
- fortsette å gi informasjon og veiledning til foreldre, særlig tillitsvalgte foreldre, inkludert kommunale foreldreutvalg (KFU)
- bidra med informasjon og veiledning til foreldre vedrørende reformen Kunnskapsløftet, nasjonale strategier og handlingsplaner for bedring av læringsresultater og læringsmiljø, dette for å medvirke til at kvaliteten på arbeidet i grunnskolen blir hevet
- spre kunnskap om den viktige rollen foreldre har for elevenes læring og skolemotivasjon, jf. resultatene fra prosjektet ”Minoritetsspråklige foreldre – en ressurs for elevenes opplæring i skolen”, dette for å medvirke til utjevning av sosiale forskjeller mellom elever
- prioritere tilpasset hjem – skole-samarbeid for å møte mangfoldet av elever og foreldre i skolen.

## 6 Tildeling og fullmakter

### 6.1 Kap. 221 Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3221)

(tall i 1000 kr)

<i>Post</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Tildeling 2007</i>
Post 01	Driftsutgifter	8 371
<b>Sum</b>		<b>8 371</b>

#### *Post 01 Driftsutgifter*

Rammen på post 01 skal dekke alle utgifter til lønn, godtgjørelser og øvrige driftsutgifter, inkludert husleie.

Ut fra en helhetlig vurdering av de oppgaver som skal løses, må FUG avgjøre hvor mange tilsatte virksomheten kan ha gjennom året. Det er FUGs eget ansvar at det ikke tilsettes flere personer enn at lønnen de påfølgende år kan dekkes innenfor en realistisk forventning om hva driftsbudsjettet da vil bli. Det understrekes at økte lønnsutgifter som følge av fullmakt til å fastsette lønnsnivå ved oppretting av nye stillinger eller ved nyttilsetninger, verken gir grunnlag for økt budsjetttramme eller anledning til å overskride tildelt bevilgning. Det samme gjelder for ansiennitetsoppyrkk, lokale forhandlinger og all annen lønnsjustering. Departementet viser til styrkingen av driftsbudsjettet i 2007 og 2008, og legger opp til at denne styrkingen videreføres i senere budsjetter.

Vi gjør oppmerksom på at midler til bl.a. gruppelivsforsikring (pkt. 4.2 i *Statens personalhåndbok*, SPH), yrkesskadeforsikring (SPH 4.3) og ferielønnsstillegg (SPH

9.16.3) er inkludert i rammen på post 01. (Henvisningene er til 2006-utgaven av SPH.)

Tildelingen på post 01 skal også dekke arbeidsgiveravgiften. Det vises til rundskriv R-103 fra Finansdepartementet, der det er gitt nærmere informasjon om virksomhetens plikter som arbeidsgiver, avgiftsgrunnlag, avgiftssatser, beregning og oppgjør m.v. Departementet forutsetter at virksomheten følger de regler som der er angitt, og holder seg informert om de satser som gjelder for beregning av arbeidsgiveravgiften, jf. rundskriv R-5/2006 fra Finansdepartementet.

Godtgjøringen til leder og nestleder i Foreldreutvalget for grunnskolen har tidligere tatt utgangspunkt i bestemmelsene i Statens personalhåndbok, punkt 3.10.11. Departementet har med virkning fra 1. januar 2008 fastsatt en årlig godtgjøring på kr 275 000 for lederfunksjonen. For nestleder fastsettes godtgjøringen til kr 80 000. Godtgjøringen skal utbetales i månedlige rater og dekkes innenfor rammen av tildelingen på post 01.

Post 01 kan overskrides med en sum som svarer til merinntekten på kap. 3221 post 02.

## **6.2 Kap. 3221 Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 221)**

(tall i 1000 kr)

<i>Post</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Tildeling 2007</i>
Post 02	Salgsinntekter m.v.	264
<b>Sum</b>		<b>264</b>

Tildelingen gjelder inntekter fra salg av materiell til foreldre og skoler. Eventuell mindreinntekt forutsetter tilsvarende mindreutgift på kap. 221, post 01. Departementet forutsetter at det i FUGs interninstruks er fastsatt rutiner for løpende fakturautsending og betalingsoppfølging, og viser til regelverket for denne type saker.

### *Diverse refusjonsposter*

Refusjonene i forbindelse med arbeidsmarkedstiltak, fødsels-/adopsjonspenger, lærlinger og sykepenger føres til inntekt på kap. 3221, postene 15, 16, 17 og 18, jf. pkt. 3.1.1 i vedlegg 2 til veilederen *Statlig budsjettarbeid*. Det tildeles ikke beløp på disse postene, og postene kan benyttes uten særskilt samtykke. For postene 16 og 18 benyttes underpostene 11 *Refusjon av lønn* og 12 *Refusjon av arbeidsgiveravgift*.

## **6.3 Økonomiske og administrative fullmakter**

### *Generell omtale*

FUG har ansvar for å prioritere innenfor meddelt økonomisk ramme, slik at mål og resultatkrav for 2008 kan realiseres. FUG må påse at overordnede mål ivaretas, og at den økonomiske rammen ikke overskrides. Det skal føres fortløpende kontroll med forbruket. Alle økonomiske disponeringer må ligge innenfor rammen av dette tildelingsbrev og de fullmakter som er gitt. Disponeringen må også være i samsvar

med bestemmelsene i *Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen*.

### *Fullmakter*

Kunnskapsdepartementet tildeler til budsjettåret 2008 FUG fullmakt til å:

- Nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, jf. veilederen *Statlig budsjettarbeid*, vedlegg 9, pkt. 2.2
- overskride tildelingsrammen på kap. 221 post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter på kap. 3221 post 02 Salgsinntekter og refusjonspostene 15, 16, 17 og 18, jf. veilederen *Statlig budsjettarbeid*, vedlegg 9, pkt. 2.4<sup>1</sup>. Mindreinntekt på post 02 krever tilsvarende mindreforbruk på post 01.
- godkjenne reiser i henhold til *Særavtale for reiser innenlands for statens regning* og *Særavtale for reiser i utlandet for statens regning*, jf. § 1, pkt. 2 i begge avtalene (SPH pkt. 9.2 og 9.3).
- omdisponere personale

FUG har ikke anledning til å:

- bruke andre merinntekter enn de som er nevnt ovenfor
- forskuttere av neste års bevilgning
- forhandle husleiekontrakter
- forhandle etter Hovedtariffavtalen
- tilsette i stillinger som krever vedtak om å opprette en ny organisatorisk enhet med leder på høyere nivå (det som tidligere er blitt betegnet som “organisatoriske stillinger”), jf. PM 20/97

## **7 Omtale av økonomiforvaltningen**

### **7.1 Generelt**

FUG er ansvarlig for at økonomiforvaltningen skjer i henhold til gjeldende regelverk og instruks. *Bevilgningsreglementet*<sup>2</sup>, veilederen *Statlig budsjettarbeid*<sup>3</sup> og

---

<sup>1</sup> Post 01 Driftsutgifter kan overskrides med inntil 2 % av bevilgningen mot tilsvarende merinntekter på kap. 3221 i samme budsjettermin. Det er et krav at merinntekten er et resultat av økt aktivitet i forhold til budsjettforutsetningene for vedkommende år, og at de inntektsbringende aktivitetene ligger innenfor det som er virksomhetens mål, oppgaver og rammevilkår. Det er videre et krav at den inntektsbringende aktiviteten ikke skaper bindinger til å opprettholde et høyere aktivitetsnivå enn det som dekkes av utgiftsbindingen dersom merinntekten faller bort (Rundskriv R-110)

<sup>2</sup> Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005



*Reglement for økonomistyring i staten*<sup>4</sup> med tilhørende bestemmelser<sup>5</sup> er sentrale grunnlagsdokumenter for virksomheten.

FUGs sekretariatsleder fastsetter instruks for den interne økonomiforvaltningen. Departementet forutsetter at den virksomhetsinterne instruksen blir gjennomgått minst én gang i året og at den revideres ved behov.

For øvrig regner departementet med at virksomheten holder seg orientert om rundskriv og veiledningsmaterieell fra Senter for statlig økonomistyring ([www.sfso.no](http://www.sfso.no)), jf. også sentrale rundskriv fra Finansdepartementet ([www.regjeringen.no/fin](http://www.regjeringen.no/fin)).

## **7.2 Disponering av tildelt budsjett**

Disponeringen av budsjettet må samsvare med Stortingets vedtak og departementets tildeling. FUG har ansvar for å prioritere innenfor tildelte budsjetttrammer slik at mål og oppdrag for 2008 kan realiseres.

Det skal utarbeides disponeringsplan som viser hvordan utgiftene og inntektene forventes å fordele seg i løpet av året. Planen settes opp i samsvar med den standardiserte kontoplanen med poster og underposter som viser planlagte disponeringer. I tillegg skal det for disposisjonsbevilgningene settes opp formål eller prosjektnummer for å vise planlagte disponeringer. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på. Teksten kan for eksempel inneholde

- Formål (reiser, konferanser, trykksaker osv.)
- Anslag for forbruk (f. eks. basert på tilsvarende aktivitet tidligere år)
- Tilleggsopplysninger (f. eks. om aktiviteten er jevnt fordelt ut gjennom året)

Disponeringsplanen skal sendes departementet innen 15. mars 2008.

Vi minner om at disponering av tildelt budsjetttramme og omdisponering mellom underposter for lønn og andre underposter for drift under kap. 221 er gjenstand for drøftinger med forhandlingsberettigede tjenestemannsorganisasjoner, jf. kap. 4 § 12 i *Hovedavtalen i staten*.

FUG må sørge for å ha en reserve under post 01 for å dekke uforutsette utgifter.

Fordi staten er selvassurandør, må FUG regne med å dekke eventuelle ekstra utgifter som kan følge av tyveri eller annen skade uten tilføring av nye midler.

---

<sup>3</sup> Utgitt av Finansdepartementet i mars 2006 (Publikasjonskode R-0543)

<sup>4</sup> Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003

<sup>5</sup> Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003

### **7.3 Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til det neste**

Innenfor en ramme på 5 % av tildelingen på post 01 er det i bevilgningsreglementet gitt anledning til å overføre ubrukt bevilgning fra ett budsjettår til det neste. Det er imidlertid en forutsetning at økonomistyringen samlet sett er slik at departementet eventuelt kan samtykke i overføring uten at totalrammen på driftsposten overskrides. Departementet administrerer denne fullmakten, og FUG kan søke om å få overført eventuelle ubrukte midler fra ett budsjettår til det neste. Søknad om overføring av evt. ubrukte midler fra 2007 til 2008 må departementet ha innen 1. februar 2008.

### **7.4 Overføring av budsjettmidler mellom statsinstitusjoner**

Dersom en statsinstitusjon utfører oppgaver som skal dekkes av en annen statsinstitusjons budsjettildeling, skal det benyttes enten belastningsfullmakt eller direkte betaling. Til virksomheter som er nettobudsjetterte (50-post virksomheter), må midlene utbetales. Dette gjelder spesielt virksomheter i universitets- og høyskolesektoren og forskningssektoren. For virkeområde og regnskapsføring m.v. vises det til nytt rundskriv R-111 fra Finansdepartementet, datert 28.11.07.

### **7.5 Korrespondanse med Riksrevisjonen**

Departementet får kopi av alle skriv fra Riksrevisjonen til den enkelte virksomhet. Vi minner om at departementet også skal ha tilsendt kopi av alle svarbrev og andre brev fra virksomheten til Riksrevisjonen. All korrespondanse med Riksrevisjonen skal underskrives av FUGs sekretariatsleder.

## **8 Internforvaltning**

### **8.1 Personaladministrasjon og inkluderingstiltak**

Ved tilsetting og personalforvaltning følges det regelverk som gjelder for staten. Det vises til lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens embets- og tjenestemenn og Statens personalhåndbok. Tilsettinger kan bare skje dersom virksomheten på eget budsjett har disponible midler på post 01, evt. 21.

Regjeringen har bestemt at alle statlige virksomheter skal sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn. Det skal også legges til rette for tilsetting av personer med nedsatt funksjonsevne. Statlige virksomheter må forebygge diskriminering. Departementet minner om handlingsplanen for et inkluderende arbeidsliv. IA-avtalen er et virkemiddel for å få til et mer inkluderende arbeidsliv og forebygge overgang fra arbeid til trygd. Gjennom avtalen er det satt fokus på å redusere sykefraværet og uførepensjoneringen, heve avgangsalderen i arbeidslivet og sikre rekrutteringen av personer med nedsatt funksjonsevne og andre utsatte grupper i arbeidslivet. Departementet minner også om prinsippet om universell utforming, som skal ligge til grunn for all virksomhet i staten.

I årsrapporten må FUG rapportere om sykefravær og tiltak for å redusere dette, tiltak for å beholde og rekruttere personer med nedsatt funksjonsevne, og tiltak for å øke reell pensjonsalder. Det skal også rapporteres om tiltak for å forebygge diskriminering. Videre skal det rapporteres om antall og andel (i prosent) ansatte (faste og midlertidige stillinger) med innvandrerbakgrunn<sup>6</sup> i FUGs sekretariat pr. 01.01.2008 og pr. 01.01.2009, og om hvilket mål FUG satte for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i 2008.

## 8.2 Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

*Arbeidsmiljøloven* stiller krav om at det skal utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. *Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter* konkretiserer dette arbeidet ytterligere. Lov, forskrift og andre publikasjoner er å finne på <http://www.regelhjelp.no> (HMS-arbeid)

Det er en kontinuerlig utfordring å gjøre HMS-arbeidet praktisk, enkelt og godt tilpasset forholdene i virksomheten. Arbeidet må oppleves nyttig for alle ansatte. HMS-arbeidet skal dokumenteres. Det er spesielt viktig å arbeide for et godt psykososialt arbeidsmiljø i hele virksomheten. Virksomheten skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater på HMS-området.

## 8.3 Likestilling – aktivitets- og redegjørelsesplikten

Alle offentlige virksomheter er ved lov pålagt å arbeide aktivt for likestilling både som arbeidsgivere og som myndighetsutøvere (*Likestillingsloven § 1a*).

Likestillingsombudet har opprettet en nettbasert rådgivingstjeneste som gir eksempler på og tips om hvordan en virksomhet kan arbeide med likestilling: <http://www.ldo.no>

I årsrapporten skal det redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten, og gis en vurdering av oppnådde resultater i forhold til de mål som var satt for året. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven. Normalt skal bl.a. følgende momenter framgå:

- kjønnsfordelingen på ansatte i virksomheten og eventuelt mellom avdelinger og nivå
- gjennomsnittslønn for kvinner og menn, eventuell lønn i kvinnedominerte stillinger kontra mannsdominerte, og kjønnsfordeling blant de høyest lønnede og de lavest lønnede
- kjønnsfordelingen på nytilsatte og på internt avansement, eventuelt på ulike stillingskategorier
- kjønnsdelt statistikk på heltids- og deltidsansatte, eventuell overtid.

---

<sup>6</sup> Definisjon på person med innvandrerbakgrunn:

- Person født i utlandet med foreldre som begge er født i utlandet eller
- Person født i Norge med foreldre som begge er født i utlandet

## 8.4 Miljøledelse i statlige virksomheter

Regjeringen la sommeren 2007 fram en handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Planen inneholder en egen miljøpolitikk for statlige innkjøp, hvor det stilles konkrete krav til innkjøp av prioriterte produktgrupper. Planen ligger elektronisk tilgjengelig på <http://www.regjeringen.no/Upload/MD/Vedlegg/Planer/T-1467.pdf>. Den enkelte statlige virksomhet må sørge for å følge opp miljøpolitikken, og se til at den inngår i styringssystemet til den enkelte virksomhet.

Videreføring av miljøledelse (Grønn stat) er en del av handlingsplanen. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det skal legges til rette for forbedringer. På [www.gronnstat.no](http://www.gronnstat.no) er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med dette. Virksomheter med betydelige miljøutfordringer, eksempelvis knyttet til behandling av farlig avfall og kjemikalier, bør innføre tredjepartssertifiserte miljøledelsessystemer.

FUG må i årsrapporten redegjøre for hvordan handlingsplanen er fulgt opp og gi en kort omtale og vurdering av arbeidet med miljøledelse.

## 8.5 Offentlige anskaffelser

Departementet forutsetter at FUG ved innkjøp følger bestemmelsene i lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser, sist endret 30. juni 2006, og reglene i forskrift 7. april 2006 om offentlige anskaffelser, sist endret 20. desember 2006, jf. også veileder 30.11.06 til forskriften (<http://www.regjeringen.dep.no/fad> - under *Dokumenter/Veiledninger*).

Det gjøres oppmerksom på at det er sanksjoner mot grove brudd på innkjøpsregelverket. Innkjøp som skjer uten konkurranse, i strid med regelverket, kan bli straffet med et gebyr på inntil 15 prosent av innkjøpets verdi. Formålet er å motvirke kameraderi og korrupsjon. Det minnes om helse- miljø- og sikkerhetserklæring og skatteattester for kontrakter fra kr 100 000 og oppover. Gjennom et rundskriv fra 2005 er ILO-konvensjon nr. 94 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige arbeidskontrakter gjennomført i statlig sektor. Rundskrivet krever at kontrakter som statlige virksomheter inngår, og som overstiger terskelverdien i EØS, skal ha klausuler som sikrer arbeidstakerne lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn de som gjelder for samme type arbeid i samme distrikt.

Riksrevisjonen har i flere år generelt påpekt brudd på regelverket, bl.a. ulovlig direkte kjøp, manglende utarbeidelse av anskaffelsesprotokoller, manglende innhenting av skatteattester og HMS-erklæringer, samt manglende rutiner for registrering av eiendeler. Departementet vil i etatsstyringsmøtene eventuelt følge opp aktuelle problemstillinger knyttet til anskaffelser.

## 8.6 Samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid

I henhold til kgl. res. av 3. november 2000 er det enkelte departement ansvarlig for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet innen eget ansvarsområde. Dette innbefatter ansvar for kriser og katastrofer i fredstid i tillegg til sikkerhetspolitiske kriser ved krig og terror.

Den enkelte virksomhet må kunne dokumentere at det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser, at det eksisterer tilfredsstillende planverk, og at det er avholdt øvelser.

Gjennom rapportering, etatsstyringsmøter og tilsyn kan departementet kontrollere at beredskapssituasjonen er tilfredsstillende. Virksomheten skal i årsrapporten rapportere om arbeidet med beredskap (mål, tiltak og oppnådde resultater).

## 8.7 Risikovurdering

Departementets resultatmål til FUG for budsjetterminen 2008 er gitt i kap. 5 i tildelingsbrevet. Risikovurdering er en integrert del av mål- og resultatstyringen, både for faglige og økonomiske mål. I tråd med dette skal FUG gjennomføre risikovurderinger for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå målene. Til grunn for arbeidet legges veilederen *Risikostyring i staten – Håndtering av risiko i mål- og resultatstyring*, utgitt av Senter for statlig økonomistyring 8. desember 2005.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette (risikostyring) skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, der følgende hovedelementer skal gjenfinnes i virksomhetens vurdering:

- Omtale av risiko, sannsynligheten for avvik og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.
- Hvilken risiko for ikke å nå en bestemt målsetning som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.
- Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte for å sikre en fornuftig ressursallokering.

Kunnskapsdepartementet understreker at dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger, som kan bli etterspurt bl.a. i etatsstyringsmøter. I årsrapporten må FUG redegjøre for erfaringene med risikovurdering og risikostyring.

## 8.8 Tilrettelegging for lærlinger

Regjeringen har forutsatt at de ulike departementene sender ut en sterk oppfordring til underliggende virksomheter om å ta inn flere lærlinger. Kunnskapsdepartementet ber FUG vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle, og evt. legge til rette for inntak av lærling(er). Det vises i denne forbindelse også til ”Særavtale for lærlinger og lærekandidater”, jf. Personalmelding (PM) nr. 16/2006.

## 8.9 Føringer på IKT-området

Relevante elektroniske tjenester bør gjøres tilgjengelig i næringslivsportalen *Altinn* ([www.altinn.no](http://www.altinn.no)) og i innbyggerportalen *Minside* ([www.norge.no](http://www.norge.no)). Det bør gjøres bruk

av IKT-standarder i offentlig forvaltning, jf. referanse katalogen for IKT-standarder i offentlig forvaltning. ([www.regjeringen.no/fad](http://www.regjeringen.no/fad)). De internasjonale WAI-kriteriene for tilgjengelige nettsteder, slik disse framkommer av [www.norge.no](http://www.norge.no) sine kvalitetskriterier for offentlige nettsteder, skal følges. Videre bør det vurderes bruk av programvare basert på åpen kildekode, jf. Nasjonalt kompetansesenter for fri programvare ([www.friprog.no/](http://www.friprog.no/)). I den grad virksomheten tilbyr personaliserte tjenester som krever pålogging, skal disse tilpasses for bruk av FEIDE (Felles elektronisk identitet).

FUGs IKT-løsninger vil t.o.m. første halvår i 2008 bli driftet av departementet. Dette innebærer serverplass og tilgang til enkelte fellesapplikasjoner, som Office, e-post og internett. FUG har ikke adgang til andre fellesapplikasjoner, som Agresso. Fra og med annet halvår av 2008 blir departementet innfaset i en felles IKT-plattform under Departementenes Servicesenter (DSS), og FUG vil ikke lenger kunne driftes som en del av departementet. Det arbeides med å finne en driftsløsning for FUG uavhengig av departementet og DSS.

## 9 Oversikt over rapporterings- og søknadsfrister

For 2008 gjelder følgende frister:

<b>Tema:</b>	<b>Frist:</b>	<b>Nærmere omtale i tildelingsbrevet:</b>
Evt. søknad om å få overføre ubrukte midler fra 2007 til 2008	1. februar 2008	7.3
Årsrapport med regnskap for 2007	28. februar 2008	4.2.1
Disponeringsplan for 2008	15. mars 2008	7.7
Budsjettforslag for 2009	15. mars 2008	4.3
<b>ØKONOMIRAPPORTERING:</b>		
Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (med elektronisk kopi til KD)	15. i måneden etter	4.2.2
Økonomirapport per 31. august	20. september 2008	4.2.2
Økonomirapport per 31. desember	1. februar 2009	4.2.2